

Specjalne potrzeby edukacyjne i kulturalne - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Specjalne potrzeby edukacyjne i kulturalne
Kod przedmiotu	05.6-WP-AKTAS-SPEK
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Animacja kultury i twórczej aktywności w sieci
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ - dr Tomasz Fetzki

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	15	1	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	15	1	15	1	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

- Opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych (SPE) i kulturalnych (pojęcie, typologia, diagnozowanie, uwarunkowanie zaspokajania w obszarze edukacji i uczestnictwa w kulturze, w tym edukacji i aktywności kulturalnej w sieci).
- Ukształtowanie umiejętności studenta w zakresie diagnozowania funkcjonalnego specjalnych potrzeb edukacyjnych i kulturalnych poszczególnych grup uczniów ze SPE. Ukształtowanie umiejętności projektowania i organizowania procesu zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych i kulturalnych w odniesieniu do poszczególnych grup uczniów ze SPE. Ukształtowanie umiejętności animacji kulturalnej i twórczej aktywności w sieci poszczególnych grup uczniów ze SPE.
- Uwrażliwienie studenta na złożoną problematykę funkcjonowania edukacyjnego i kulturalnego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i kulturalnymi, na uwarunkowania wspomagania procesu edukacji i uczestnictwa w kulturze uczniów ze SPE. Uwrażliwienie studentów na potrzebę stałego wzbogacania wiedzy i podnoszenia umiejętności w tym zakresie – jako pedagogów i animatorów kultury.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu psychospołecznego funkcjonowania człowieka i jego uwarunkowań – ze szczególnym zwróceniem uwagi na problematykę człowieka z niepełnosprawnością. Podstawowa wiedza z zakresu animacji kultury i twórczej obecności w sieci - pozyskane na wcześniejszych etapach kształcenia i podczas dotychczasowego przebiegu studiów.

Zakres tematyczny

Problematyka wykładów:

- Specjalne potrzeby edukacyjne, dzieci/uczniowie ze SPE - pojęcie, definicje, typologia - w świetle krajowych i międzynarodowych ujęć prawnych i literatury przedmiotu.
- Uczestnictwo w kulturze uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zwłaszcza osób z niepełnosprawnością) - psychospołeczne uwarunkowania, formy uczestnictwa, koncepcja 5 układów kultury wg Sułkowskiego.
- Osoby z niepełnosprawnością sensoryczną (wzroku, słuchu) - podstawowe ustalenia tyflo- i surdopedagogiczne.
- Osoby z niepełnosprawnością intelektualną, osoby ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD), osoby z niepełnosprawnością sprzężoną, osoby z inteligencją niższą niż przeciętna, osoby ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i niepowodzeniami edukacyjnymi uwarunkowanymi innymi czynnikami - podstawowe ustalenia oligofrenopedagogiki, terapii pedagogicznej, psychologii.
- Osoby z chorobą przewlekłą i niepełnosprawnością ruchu, osoby z odmiennością somatyczną – podstawowe ustalenia pedagogiki leczniczo-terapeutycznej.
- Deficyty kompetencji i zaburzenia sprawności języka (SLI) – podstawowe ustalenia logopedyczne, psychologiczne, neurologiczne.
- Różnice kulturowe – jako przyczyna trudności adaptacyjnych, problem edukacyjny, wychowawczy, uczestniczenia w kulturze. Niedostosowanie społeczne i zagrożenie nim, zaburzenia zachowania i emocji – CD. Sytuacje kryzysowe w życiu dziecka i jego rodziny - podstawowe ustalenia pedagogiki resocjalizacyjnej, psychologii.

Problematykaa ćwiczeń:

1. Osoby/uczniowie z niepełnosprawnością wzroku w systemie edukacji i animowania aktywności kulturalnej (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych, kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej osób ociemniałych, niewidomych, słabowidzących. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób.
1. Osoby/uczniowie z niepełnosprawnością słuchu w systemie edukacji i animowania aktywności kulturalnej (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych, kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej osób głuchych, ogłuchłych, niedosłyszących. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób. Kultura Głuchych a specjalne potrzeby edukacyjne i kulturalne.
2. Osoby/uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD), niepełnosprawnością sprzężoną, z inteligencją niższą niż przeciętna, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się - w systemie edukacji i animacji kultury (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych i kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej w/w osób. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób.
3. Osoby/uczniowie przewlekłe chorzy, z niepełnosprawnością ruchową, z odmiennością somatyczną w systemie edukacji i animacji kultury (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych i kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej w/w osób. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób.
4. Osoby/uczniowie z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności języka w systemie edukacji i animacji kultury (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych i kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej w/w osób. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób.
5. Osoby/uczniowie z problemem niedostosowania społecznego i z zaburzeniami zachowania i emocji (CD), osoby/uczniowie w sytuacjach kryzysowych, osoby/uczniowie z trudnościami adaptacyjnymi z powodu różnic kulturowych lub zmian środowiska edukacyjnego - w w systemie edukacji i animacji kultury (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych i kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej w/w osób. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób.
1. Osoby/uczniowie ze szczególnymi uzdolnieniami systemie edukacji i animacji kultury (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych i kulturalnych). Zasady, metody, formy edukacji i aktywizacji kulturalnej i twórczej w/w osób. Projektowanie procesu edukacji i animacji kulturalnej w/w osób.

Metody kształcenia

Wykłady:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją.

Ćwiczenia:

analiza tekstu z dyskusją, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, pokaz, metoda projektu.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
B.2.U1. Student wybiera program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosowuje go do specjalnych potrzeb edukacyjnych i kulturalnych uczniów.	K_U02	- dyskusja - kolokwium - przygotowanie projektu	- Wykład - Ćwiczenia
B.2.K3. Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	K_K07	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	- Wykład - Ćwiczenia
B.2.W5. Student definiuje i opisuje specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych i kulturalnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i kulturalnymi.	K_W04	- aktywność w trakcie zajęć - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - przygotowanie projektu	- Wykład - Ćwiczenia
B.2.U6. Student diagnozuje potrzeby edukacyjne i kulturalne ucznia i projektuje dla niego odpowiednie wsparcie.	K_U02	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Średnia ocen z:

1) Opracowania projektu. Kryteria oceny

projektu od 2 do 5 za: a) poprawność merytoryczną, b) poprawność metodyczną, c) staranność techniczną (redakcyjną), c) atrakcyjność prezentacji projektu;

2) Kolokwium z treści wykładów .

Kryteria ocen: niedostateczny (0-50%); dostateczny (51-60%), dostateczny plus (61-70%);

dobry (71-80%); dobry plus (81-90%); bardzo dobry (91-100%).

Ocena z przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładów. Oceną końcową jest średnia ocen z ćwiczeń i wykładów.

Dopuszczalna liczba nieobecności - 3; wymagane zgłoszenie się na konsultacje.

Literatura podstawowa

1. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna – od tradycji do współczesności*, Kraków 2015.
2. Czerwińska M., „*Słowem potrafię wszystko*”. *O piśmienniczości osób z niepełnosprawnością wzroku. Studium bibliologiczno-tyflogiczne*, Zielona Góra 2012.
3. Dovigo F., *Special Educational Needs and Inclusive Practices: An International Perspective*. Studies in Inclusive Education, Rotterdam 2017.
4. Olechowska A., *Specjalne potrzeby edukacyjne*, Warszawa 2016.
5. *Świat pełen znaczeń. Kultura i niepełnosprawność*, red. J. Baran, S. Olszewski, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca

1. Kończyc D., *Zasady adaptacji materiałów dydaktycznych dla uczniów słabowidzących*, Warszawa 2008.
2. *Metody i formy terapii sztuką*, red. L. Kataryńczuk-Mania, Zielona Góra 2005.
3. *Pedagogika specjalna*, red. W. Dykcik, Poznań 2001.
4. Sipowicz K., Pietras T., *Wprowadzenie do pedagogiki inkluzyjnej (włączającej)*, Wrocław 2017.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 21-04-2022 21:43)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ